

Helsingin kaupunki
Pelastuslaitos

Asuintalon paloturvallisuuden itsearviointi – taloyhtiön opas

Kuva: Helsingin kaupungin pelastuslaitos, Ossi Pietiläinen

1) TALOYHTIÖN TURVALLISUUS

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia. Jokainen on vastuussa siitä, että toimii huolellisesti ja varovaisesti. Taloyhtiössä turvallisuudesta vastaa viime kädessä taloyhtiön hallitus. Hallitus voi nimetä tuekseen turvallisuusvastaavan, mutta ei voi ulkoistaa vastuutaan hänelle. Osa turvallisuusasioista voi olla vastuutettu sopimuksilla esimerkiksi isännöitsijälle ja huoltoyhtiölle. Tällöin hallituksen vastuulla on valvoa, että sopimuksissa mainitut asiat tehdään.

Pelastuslaitos tukee taloyhtiön turvallisuustyötä turvallisuusviestinnän ja valvonnan avulla. Tekemällä paloturvallisuuden itsearviointin taloyhtiö voi tarkistaa, että palo- ja poistumisturvallisuuteen, häiriö- ja onnettomuustilanteisiin sekä väestönsuojeluun liittyviin asioihin on varauduttu asianmukaisesti.

Tutustukaa huolella tähän oppaaseen ja tilatkaa sähköinen itsearviointilomake pelastuslaitoksen nettisivuilla <https://hel.fi/omavalvonta>. Opas ja itsearviointi on tehty soveltumaan mahdollisimman moneen taloyhtiöön, mutta huomioikaa

onnettomuuksien ehkäisy • pelastustoiminta • ensihoito • väestönsuojelu

Asuintalon paloturvallisuuden itsearviointilomake 2018

Pelastussuunnitelma

Jos asuintalossa on vähintään kolme asuinhuoneistoa, tulee sillä olla pelastussuunnitelma.

Pelastuslaitos valvoo pistokoeluontoisesti taloyhtiöiden pelastussuunnitelmien sisältöä ja voi pyytää suunnitelman itselleen.

9) * Onko taloyhtiöön laadittu pelastussuunnitelma?

Kyllä

Ei

<< Takaisin

Seuraava >>

myös mahdolliset erityispiirteet omassa taloyhtiössänne. Taloyhtiössä voidaan sopia, kuka itsearviointin tekee. Oleellista on, että hallitus on tietoinen itsearviointin tekemisestä ja sen tuloksista.

Mikäli havaitsette itsearviointin yhteydessä puutteita, ne tulee viipymättä korjata. Asettakaa itsellenne aikataulu puutteiden korjaamiselle.

Tämän oppaan takasivulta löydätte yhteystiedot, jos tarvitsette neuvoa tai tukea itsearviointin tekemisessä tai korjaustoimenpiteiden kanssa.

2) PELASTUSSUUNNITELMA

Asuintaloon, jossa on vähintään kolme asuinhuoneistoa, tulee laatia pelastuslain (379/2011, 15 §) mukainen pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelman sisältöä tarkentaa valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (407/2011).

Pelastussuunnitelma on vapaamuotoinen, mutta sen tulee sisältää vähintään lakisääteiset asiat. Se tarkoittaa selostusta seuraavista: Vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmät; rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyt; asukkaille ja muille henkilöille annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi; mahdolliset muut kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvät toimenpiteet.

Pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan huomioitava myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos. Siinä on lisäksi selvitettävä, miten omatoiminen varautuminen toteutetaan poikkeusoloissa.

Pelastussuunnitelma on laadittava yhteistyössä rakennuksessa toimivien toiminnanharjoittajien, kuten liikehuoneistojen vastuuhenkilöiden kanssa. Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava asukkaille ja muille pelastussuunnitelman toimeenpanoon osallistuville. Tiedottamista on hyvä tehdä säännöllisesti, jotta asiat pysyvät mielessä ja koska asukkaat sekä toimijat voivat vaihtua.

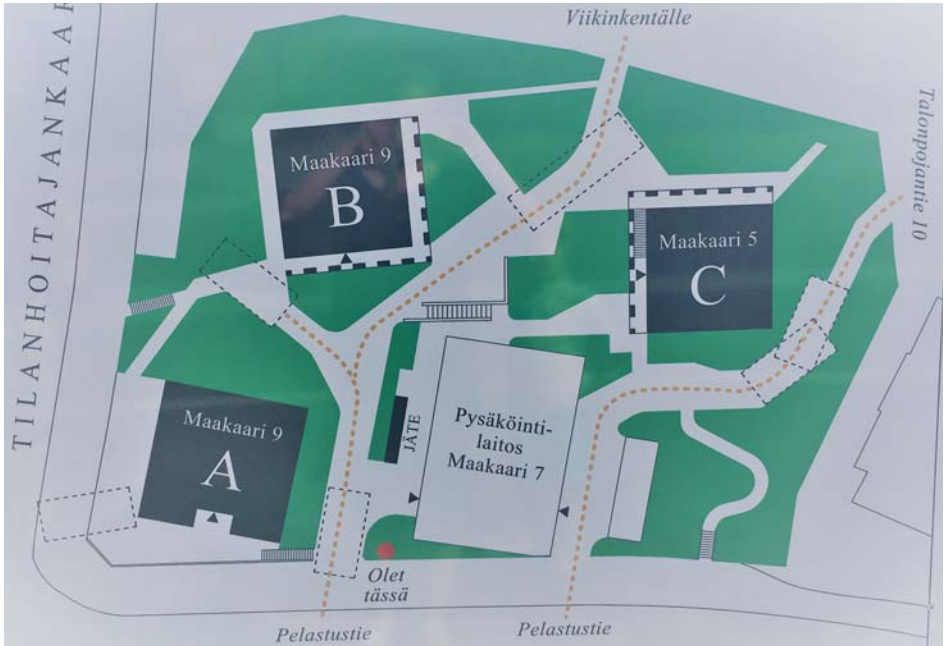
Lisätietoa pelastussuunnitelmasta saa pelastuslaitoksen nettisivuilta: <https://www.hel.fi/pela/fi/palaute/Ohjeet+ja+lomakkeet/> (Asuinrakennuksen pelastussuunnitelmapohja, Ohje pelastussuunnitelmapohjan käyttöön, Sisäasiainministeriön ohje asuinkiinteistön pelastussuunnitelman laadinnasta) Ohjeita kodin turvallisuuden kehittämiseen: https://www.hel.fi/static/pela/Julkaisut/Turvallisuus_tehdaan_yhdessa.pdf

3) PIHA- JA ULKOALUEET

Osoitmerkinnät ja pääsy rakennuksiin

Hätätilanteessa on tärkeää, että apu löytää ja pääsee perille mahdollisimman nopeasti.

Kiinteistössä on oltava näkyvällä paikalla tontin osoitenumero, joka on pimeään aikaan valaistu. Jos tontilla on useita rakennuksia, tulee tontille johtavan ajoväylän alkupäässä olla tarvittaessa myös opastetaulu.

Tästä opastetaulusta käy selkeästi ilmi rakennusten sijainti ja osoite, ajoreitit rakennusten luo sekä pelastusajoneuvoille varatut nostopaikat.

Kerrostalossa on oltava näkyvässä paikassa yhteystiedot huoltoyhtiöstä, isännöitsijästä tai muusta henkilöstä, jonka avulla pelastusviranomainen voi viipymättä ja korvauksetta päästä rakennukseen.

Tarkemmat tiedot Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksessä: http://www.pksrava.fi/doc/yleiset/rivi_309.pdf (12 §)

Ulkoalueiden turvallisuus

Osana taloyhtiön riskien kartoittamista tulee tarkastella myös piha- ja ulko-alueita. Tapaturmariskit on pyrittävä poistamaan ja esimerkiksi mahdollisen myrskyn aiheuttamia vahinkoja estämään jo ennalta. Tässä on lueteltu joitain tyypillisiä ulkoalueisiin liittyviä riskejä ja parannustoimia.

Riittävä valaistus tekee liikkumisesta myös pimeään aikaan turvallista ja samalla se pienentää ilkivallan riskiä.

Myrskyä ja muita luonnonilmiöitä ei voi estää. Niiden aiheuttamiin vahinkoihin voi kuitenkin pyrkiä vaikuttamaan jo ennalta.

Liukastuminen on hyvin tavallinen tapaturma. Riittävä hiekoitus ja muu liukauden esto piha-alueella ja kulkukäytävillä on tärkeää. Talvella myös lumen ja jään pudotus katolta riittävän ennakoivasti on tärkeää. Tarvittaessa ihmisiä on varoitettava tai kulku vaarallisimpiin kohtiin pyrittävä estämään esimerkiksi puomien avulla.

Leikkivälineiden ja pihakalusteiden kunnossapito on tärkeää, jotta pihalla voi oleskella turvallisesti.

Huonokuntoiset puut on kaadettava, koska kovalla tuulella ne voivat olla riski. Kannattaa myös tarkkailla, onko piha-alueella sellaisia tavaroita, jotka kovalla tuulella voivat irrota ja aiheuttaa vahinkoa.

Jätekatokset ja –astiat

Jäteastiat ja –katokset ovat yleisiä kohteita tuhopoltoille. Tulen leviäminen on estettävä joko riittävällä turvaetäisyydellä tai rakenteellisilla ratkaisuilla. Pelastuslaitoksen nettisivuilla on ohje jäteastioiden sijoittelusta pihamaalla. Sitä sovelletaan, jos rakennuspiirustuksissa ei ole erikseen määritelty jäteastioiden sijaintia. <https://www.hel.fi/pela/fi/palaute/Ohjeet+ja+lomakkeet/> (Jäteastioiden sijoittelu pihamaalla)

Pelastustie

Pelastustie on hälytysajoneuvoja varten varattu reitti, jonka sijainti on määritetty rakennusluvassa. Kaikissa kiinteistöissä ei ole pelastustietä.

Jos kiinteistöön on rakennusluvassa vaadittu pelastustie, tulee se pitää aina ajokuntoisena. Sitä ei saa tukkia esim. autoilla, ajoesteillä tai lumikasoilla. Pelastustie tulee merkitä tieliikenneasetuksen mukaisesti.

Esimerkki oikeaoppisesta pelastustiemerkinnästä.

Pelastustiementä saa käyttää vain virallisella pelastustiellä. Pelastusteille on tietyt vaatimukset esimerkiksi leveyden ja kantavuuden suhteen. Muita reittejä ei saa merkitä pelastustieksi. Pelastustie on aina merkitty rakennuslupapiirustuksiin tai –asiakirjoihin. Epäselvässä tilanteessa niistä voi tarkistaa, onko reitti virallinen pelastustie vai ei. Lisätietoa pelastusteistä saa pelastuslaitoksen nettisivuilta: <https://www.hel.fi/pela/fi/palaute/Ohjeet+ja+lomakkeet/> (Pelastustieohje, Ohje kiinteistön omistajille pelastusteiden vapaana pitämisestä)

4) YLEISET JA YHTEISET TILAT

Taloyhtiön yleisillä ja yhteisillä tiloilla tarkoitetaan muun muassa porrashuoneita, kerhohuoneita, yhteisiä sauna- ja pesutiloja, pyykkitupia, kuivaushuoneita, varastotiloja, ajoneuvosuojia sekä teknisiä tiloja.

Taloyhtiössä on huolehdittava, että tulipalo- ja onnettomuusriskit pyritään estämään ja että poistuminen ja pelastustyöt voidaan toteuttaa turvallisesti onnettomuustilanteessa. Yleinen siisteys ja järjestys sekä riittävät käyttöohjeet esimerkiksi saunatiloissa ja pyykkituvassa lisäävät turvallisuutta.

Rakennuksen ja sen osien käyttötarkoitus

Rakennuksen ja sen osien tulee olla rakennusluvan mukaisessa käyttötarkoituksessa. Esimerkiksi autohallia ei saa käyttää varastotilana tai toimistotilaa asuntona ilman, että tilan käyttötarkoitukseen haetaan muutosta. Käyttötarkoituksen muutos edellyttää yleensä rakennusluvan hakemista. Jos tilan käyttötarkoituksesta tai toiminnan käyttötarkoituksenmukaisuudesta ei ole varmuutta, olkaa yhteydessä Helsingin kaupungin rakennusvalvontapalveluihin: <https://www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi/palvelut/palvelukuvaus?id=3202>

Porrashuoneet, kellarin ja ullakon käytävät

Uloskäytävillä, kuten porrashuoneissa ja luhtikäytävillä ei saa säilyttää mitään tavaraa. Myöskään ullakoiden, kellareiden ja varastojen kulkureiteillä ei saa säilyttää tavaraa.

Porrashuone on yleensä ainoa poistumisreitti, jota asukkaat voivat omatoimisesti käyttää onnettomuustilanteessa. Kaikki tavara, kuten lastenvaunut, ovimatot ja kasvit haittaavat poistumista sekä pelastustoimintaa. Tavarain säilyttäminen porrashuoneessa voi myös houkutella ilkeiden tekijöitä (tuhopolttoriski). Tavarain säilyttämisellä porrashuoneessa ei tarkoiteta tavanomaisten ilmoitustaulujen, ovikoristeiden, taloyhtiön kynnysmattojen tai näihin verrattavien esineiden sijoittamista porrashuoneeseen. Näiden ei katsota haittaa-

van poistumisturvallisuutta tai aiheuttavan merkittävää vaaraa paloturvallisuudelle.

Tekniset tilat

Teknisissä tiloissa ei saa varastoida tavaraa. Sähköpääkeskuksessa ylimääräinen tavara lisää merkittävästi tulipalon syttymisen ja leviämisen riskiä. Vanhemmissa rakennuksissa lämmönjakohuoneissa on usein ylimääräistä tilaa, kun nykyiset laitteistot vievät huomattavasti vähemmän tilaa kuin alkuperäiset. Lämmönjakohuoneen käytössä tulee huomioida, että sitä ei ole tarkoitettu varastoksi. Siellä voidaan kuitenkin säilyttää vähäisessä määrin esimerkiksi polkupyöriä tai muita vastaavia tavaroita (pieni palokuorma), jos ne eivät olennaisesti muuta tilan paloturvallisuutta ja laitteiden huolto on mahdollista.

Yhteiset varastotilat

Yhteisissä varastotiloissa, kuten kellarissa ja ullakolla ei saa säilyttää palavia nesteitä tai syttyviä kaasuja. Suositellaan, että autonrenkaita säilytetään vain yksi rengaskerta/varastokoppi.

Merkinnät

Sähkön, veden sekä kaasun pääsulut tulee olla merkittynä selkeästi ulkoa asti. Esimerkiksi vesivahingon sattuessa on tärkeää, että vedentulo saadaan katkaistua mahdollisimman nopeasti. Mitä selkeämmät merkinnät ovat, sitä nopeammin sulku löytyy.

Pelastuslaitos ei tiedä etukäteen, missä esimerkiksi veden pääsulku sijaitsee. Selkeiden merkintöjen avulla se löytyy kuitenkin nopeasti.

Autosuoja

Autosuoja on tarkoitettu moottoriajoneuvojen säilyttämistä varten. Sitä ei saa käyttää rakennusluvan vastaisesti esimerkiksi varastona, toimistona tai korjaamona.

Yli 60 m2 autosuojassa ei saa säilyttää muuta kuin ajoneuvoja. Siellä ei siis saa säilyttää esimerkiksi autonrenkaita.

Enintään 60 m2 autosuojassa saa säilyttää esimerkiksi auton huoltoon tarkoitettuja työkaluja sekä yhden vaihtorengaskerran / autopaikka. Palavia nesteitä saa säilyttää rajoitetun määrän.

Lisätietoa autosuojan paloturvallisuudesta ja esimerkiksi kemikaalirajoista saa pelastuslaitoksen nettisivuilta: <https://www.hel.fi/pela/fi/palaute/Ohjeet+ja+lomakkeet/> (Autosuojan paloturvallisuus -ohje)

Palo-osastointi

Palo-osastoinnin tarkoituksena on rajoittaa tulipalon ja savun leviämistä rakennuksessa. Asuinrakennuksessa jokainen asunto on oma palo-osastonsa. Muita palo-osastoja ovat yleensä porrashuoneet, ullakot, kellarit, irtaimis-

Auki olevasta palo-ovesta ei ole hyötyä tulipalon sattuessa.

tovarastot, tekniset tilat, väestönsuojat, jätehuoneet ja autosuojat. Palo-osastojen väliset ovet, kuten asuntojen ulko-ovat, ovat palo-ovia. Palo-oven tunnistaa luokitusmerkinnästä. Yleensä merkintä on oven saranapuolella. Asuntojen ulko-ovia lukuun ottamatta palo-ovien tulee olla itsestään sulkeutuvia (ovipumppu tai muu oven sulkeva järjestelmä) ja salpautuvia (lukon kieli ulkona). Palo-ovet tulee pitää suljettuna, ellei niitä varusteta automaattisella suljinlaitteistolla.

Palo-osastosta toiseen voi kulkea erilaisia kaapeleita ja putkia. Läpivientien tulee olla tiivistetty vastaamaan ympäröivien rakenteiden palo-osastointia.

5) TEKNIikka

Ilmanvaihtokanavat ja –laitteistot sekä tulisijat

Rakennuksen ilmanvaihtokanavat tulee nuohota riittävän usein, jotta ne eivät aiheuta tulipalon vaaraa. Ilmanvaihtokanavien suositeltava nuohousväli on 10 vuotta. Muut ilmanvaihtolaitteet tulee huoltaa säännöllisesti valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Ilmanvaihto pysäytetään esimerkiksi tulipalotilanteessa tai jos lähistöllä on sattunut kemikaalionnettomuus.

Jos rakennuksessa on koneellinen tuloilma, on porrashuoneessa yleensä ilmanvaihdon hätäpysäytyskytkin. Kytkin pitää merkitä näkyvästi ja sen sijainti ja toiminta on opastettava asukkaille esimerkiksi pelastussuunnitelman toimintaohjeissa.

Jos rakennuksessa on ruokaa valmistava ravintola tai ammattimainen keittiö, tulee keittiön rasvakanavien nuohoustarve kartoittaa säännöllisesti ja nuohota kanavat tarpeen mukaan. Suositeltava puhdistusväli on lähtökohtaisesti 1 vuosi. Suodattimet pitää puhdistaa säännöllisesti, yleensä viikoittain

tai kuukausittain. Muut ravintolan ilmanvaihtokanavat ja –laitteistot suositellaan puhdistettavan vähintään viiden vuoden välein. Vastuunjako puhdistuksesta huolehtimiselle on syytä sopia ja kirjata selkeästi.

Nuohous

Asuintalon kaikki käytössä olevat tulisijat ja savuhormit pitää nuohota vuosittain. Nuohouksella poistetaan tulisijoista sekä savuhormeista palojätteet, jotka voivat aiheuttaa palovaaraa. Nuohooja tarkastaa lisäksi käyntinsä yhteydessä silmämääräisesti tulisijojen ja savuhormien kunnon ja pyydettyessä suorittaa erilaisten mittalaitteiden avulla tulisijojen ja savuhormien tarkastuksen (esimerkiksi savupainekoe).

Rakennuksen omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että tikkaat, kattokulkutien osat ja katon turvavarusteet pidetään sellaisessa kunnossa, että nuohoustyö voidaan suorittaa turvallisesti.

Rakennuksen omistaja, haltija ja toiminnanharjoittaja tilaa ja sopii itse nuohouksesta valitsemansa nuohouspalveluja tuottavan yrityksen kanssa. Pelastusviranomaiselle tulee pyydettyessä esittää kirjallinen nuohoustodistus.

Lisätietoa nuohouksesta saa pelastuslaitoksen nettisivuilta <https://www.hel.fi/pela/fi/Onnettomuuksien+ehkaisy/nuohous/>

Alueen nuohousyrityksistä saa tietoa esimerkiksi Nuohousalan Keskusliiton sivuilta www.nuohoojat.fi

Turvallisuustekniikka

Mikäli rakennuksessa on turvallisuustekniikkaa, tulee laitteet pitää kunnossa ja testata valmistajan ohjeiden mukaisesti. Kaikista laitteiden huolto- ja ylläpitotoimista suositellaan pidettävän päiväkirjaa. Alla on vielä täydentäviä vaatimuksia laitteistokohtaisesti.

Savunpoistoluukut tai –järjestelmä: Luukkujen / järjestelmän käyttöohjeet ja luukkujen vaikutusalueet tulee olla selkeästi merkittynä käyttöpaikalla

pelastuslaitosta varten. Savunpoisto on tarkoitettu pelastuslaitoksen käytettäväksi, eikä sitä tule omatoimisesti käyttää hätätilanteessa.

Alkusammutuskalusto: Käsiammuttimet tulee tarkastuttaa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) vahvistamassa käsiammuttinliikkeessä kahden vuoden välein. Mikäli sammuttimet altistuvat kosteudelle, tärinälle, lämpötilojen vaihtelulle tai pakkaselle, tulee käsiammuttimet tarkastuttaa vuoden välein. Pikapalopostit testataan ja huolletaan valmistajan ohjeen mukaisesti. Pikapalopostien toiminta suositellaan testattavan vuosittain.

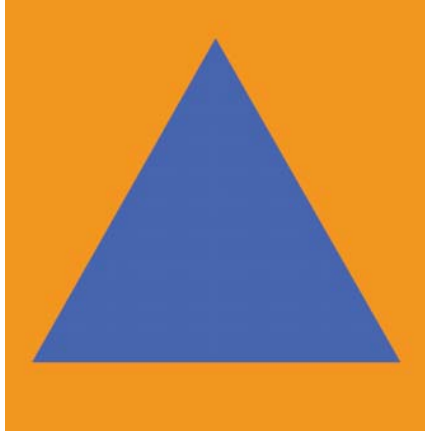
Poistumisreittien merkinnät ja valaistus: Järjestelmälle tulee laatia huolto- ja kunnossapito-ohjelma. Huolloista ja testauksista tulee pitää kirjaa merkkamalla ne joko kunnossapito-ohjelmaan tai erilliseen päiväkirjaan. Sammuneet opasteet tulee korjata viipymättä.

Automaattinen paloilmoitin: Automaattiselle paloilmoittimelle on nimettävä ja koulutettava hoitaja. Ilmoittimelle tulee laatia huolto- ja kunnossapito-ohjelma. Kohteella tulee säilyttää kunnossapitopäiväkirjaa. Ilmoittimella tulee tehdä kuukausittain koehälytys hätäkeskukseen. Määräaikaistarkastus on yleensä tehtävä kolmen vuoden välein Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) hyväksymän tarkastusliikkeen toimesta.

Automaattinen sammutuslaitteisto: Automaattiselle sammutuslaitteistolle on nimettävä ja koulutettava hoitaja. Laitteistolle tulee laatia huolto- ja kunnossapito-ohjelma. Kohteella tulee säilyttää kunnossapitopäiväkirjaa. Häätäkeskusyhteys on kokeiltava kuukausittain. Määräaikaistarkastus on yleensä tehtävä kahden vuoden välein Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) hyväksymän tarkastusliikkeen toimesta.

Palovaroitinjärjestelmä: Palovaroitinjärjestelmän keskusyksikön sijainti tulee olla opastettu ja keskusyksikön luona tulee olla laitteiston käyttöohje. Lisätietoa pelastuslaitoksen nettisivuilta: <https://www.hel.fi/pela/fi/palaute/Ohjeet+ja+lomakkeet/> (Palovaroitinjärjestelmäohje)

6) VÄESTÖNSUOJA

Väestönsuoja

Väestönsuojaa voidaan käyttää esimerkiksi varastona. Suojan on kuitenkin oltava sellaisessa kunnossa, että se voidaan ottaa käyttöön 72 tunnissa. On suositeltavaa nimetä ja kouluttaa taloyhtiöön väestönsuojanhoitaja. Väestönsuojan vaatimuksista saa lisätietoa pelastuslaitoksen nettisivuilta väestönsuojaohjeesta: <https://www.hel.fi/pela/fi/palaute/Ohjeet+ja+lomakkeet/> (Väestönsuojaohje)

Jos taloyhtiöllä ei ole omaa väestönsuojaa tai varattuja paikkoja yhteisväestönsuojassa, pelastusviranomaisen tiedottaa käytettävästä väestönsuojasta poikkeusoloissa. Suojautumiseen käytetään tällöin esimerkiksi yleisiä väestönsuojia tai alueen muita suojia.

7) ASUKKAAT JA ASUINHUONEISTOT

Palovaroitin

Jokaisessa asunnossa pitää olla riittävä määrä toimivia palovaroittimia. Vähimmäismäärä on yksi varoitin alkavaa 60 m² kohden jokaisessa kerroksessa. Suositellaan, että palovaroitin asennetaan kaikkiin makuuhuoneisiin.

Asukkaille tulee tiedottaa, mikä on heidän vastuunsa palovaroittimen hankinnasta ja toimintakunnosta. Yleensä asukas vastaa näistä itse.

Mikäli rakennuksessa on sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet / paloilmoin, tulee laitteet pitää kunnossa huolto- ja kunnossapito-ohjelman mukaisesti. Kunnossapidosta vastaa laitteiston omistaja eli yleensä taloyhtiö.

Lisätietoa pelastuslaitoksen nettisivuilta: <https://www.hel.fi/pela/fi/palaute/Ohjeet+ja+lomakkeet/> (Palovaroitinohje)

Huoneistojen tulisijat

Jos asunnossa on tulisija, on lähtökohtaisesti asukkaan vastuulla, että tulisija ja savuhormi on nuohottu niin, ettei siitä aiheudu vaaraa paloturvallisuudelle. Asukkaille tulee tiedottaa, miten nuohous on taloyhtiössä hoidettu ja vastuutettu.

Turvallisuuspoikkeamat

Asukkaat ovat omalta osaltaan vastuussa siitä, että noudattavat huolellisuutta ja varovaisuutta sekä puuttuvat havaitsemiinsa turvallisuuspoikkeamiin (asiat, jotka voisivat helposti aiheuttaa onnettomuuden) ja läheltä piti -tilanteisiin (tilanteet, joissa onnettomuudelta vältyttiin täpärästi). Asukkaille tulee kertoa, kenelle ja miten näistä havainnoista voi kertoa. Tärkeää on myös, että havainnot käsitellään ja riskit pyritään poistamaan.

Tavanomaista suurempi paloriski

Asukkaan tehtävä on huolehtia siitä, että hän ei toiminnallaan aseta itseään

tai muita vaaraan. Asunnossa ei esimerkiksi saa käsitellä huolimattomasti vaarallisia kemikaaleja tai tehdä epäturvallisia sähkötyitä. Asunnosta tulee olla turvalliset poistumismahdollisuudet onnettomuustilanteessa.

Mikäli taloyhtiössä on havaittu tavanomaista suurempi palo- tai onnettomuusriski jossain asunnossa, asiaan tulee puuttua. Ensisijainen keino on neuvoa ja ohjata asukasta turvallisempiin toimintatapoihin. Taloyhtiöllä on käytössään myös pakkokeinoja (huoneiston hallintaanotto), jos haitta on suuri eikä asiaa saada ratkaistua yhteistyössä asukkaan kanssa. Mikäli onnettomuus- tai tulipaloriski on ilmeinen (kuten toistuva huolimaton tulenkäsittely, asunnosta ei ole turvallisia poistumismahdollisuuksia), eikä asia korjaannu taloyhtiön omin toimenpitein, asiasta voi ilmoittaa pelastuslaitokselle ilmoituslomakkeella, joka on pelastuslaitoksen nettisivuilla: <https://www.hel.fi/pela/fi/Onnettomuuksien+ehkaisy/> (Onnettomuusriski-ilmoitus). Välittömässä vaaratilanteessa soitetään aina 112.

Kuva: Helsingin kaupungin pelastuslaitos, Ossi Pietiläinen

Kaikkien asukkaiden on hyvä olla tietoisia turvallisuusasioista. Turvallisuus tehdään yhdessä!

Paloturvallisuus keittiössä

Ruoanlaitto on yleisimpiä tulipalon syitä. Ruoanlaittoa pitää aina valvoa. Liedellä ei saa säilyttää tavaraa. Ruoanlaitto päihtyneenä ei ole turvallista. Keittiöön suositellaan sammutuspeitettä.

Grillaaminen parvekkeella

Turvallisuudesta parvekkeella grillatessa on huolehdittava erityisen hyvin, koska parveke on usein pieni tila ja siellä on palavaa materiaalia (kuten puuritulat ja kalusteet). Kertakäyttögrilliä tai muuta avotuligrilliä saa käyttää vain palamattomalla alustalla. Nestekaasugrilli tulee sijoittaa hyvin tuulettuvaan paikkaan, suojaan auringolta. Nestekaasupullojen lämpötila ei saa nousta yli 40 asteen. Pullon venttiili tulee sulkea käytön jälkeen. Liitosten tiiveys ja pitävyys tulee tarkistaa pullon vaihdon yhteydessä. Laitteen kunto tulee tarkistaa säännöllisesti ja kuluneet osat vaihtaa / huollattaa ajoissa. Jos tuntuu kaasun hajua, pullon venttiili tulee sulkea ja sammuttaa kaikki avotuli. Nestekaasu syttyy pienimmästäkin kipinästä. Taloyhtiö voi ohjeistaa grillaamista järjestys-säännöissä.

Lisätietoa pelastuslaitoksen nettisivuilta: <https://www.hel.fi/pela/fi/palaute/Ohjeet+ja+lomakkeet/> (Grillaa turvallisesti -ohje)

Saunat

Keskeinen syy saunoissa syttyville tulipaloille on saunan väärä käyttö. Sauna ei ole varasto eikä pyykinkuivaustila. Jos saunaa ei käytetä saunomiseen, tulee kiukaan sulakkeet kytkeä pois, jotta kiuas ei vahingossa mene päälle.

Sähkölaitteet

Kodinkoneita (esimerkiksi pesukone, tiskikone) ei pidä jättää päälle asunnosta poistuttaessa. Laturit kannattaa irrottaa seinästä lopetettaessa lataus. Latauksessa tulee noudattaa valmistajan ohjeita.

Huomioi, että laitteet ovat ehjiä ja niissä on CE-merkintä. Sähköasennus-

töitä saavat tehdä vain ammattilaiset. Lisätietoa sähkötyöiden tekemisestä saa esimerkiksi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) nettisivuilta: <https://tukes.fi/koti-ja-vapaa-aika/kunnostus-ja-remontointi/tee-se-itse-sahkotyot>

Kynttilät

Kynttilöitä ei saa polttaa ilman valvontaa. Ne on asetettava paikkaan, jossa ei ole lähellä mitään syttyvää materiaalia eivätkä ne pääse kaatumaan. Paristokynttilät luovat tunnelmaa turvallisesti.

Tupakointi

Sisätilassa ei kannata tupakoida. Tumpit on sammutettava huolella. Tumpia tai lämmintä tuhkaa ei saa heittää roskikseen.

Palavat nesteet

Asuinhuoneistossa mukaan lukien niihin kuuluvat parvekkeet, terassit tai vastaavat tilat saa säilyttää 25 kg nestekaasua. Palavia nesteitä (esimerkiksi bensiini) ja aerosoleja saa säilyttää asuinhuoneistossa yhteensä enintään 25 litraa. (Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015, 47 §)

Kotivara

Kotivaralla varmistetaan, että arki sujuu, vaikka normaalit palvelut eivät olisi hetkeen saatavilla. Tilanteita, joissa kotivaraa saattaa tarvita, ovat esimerkiksi oma tai perheenjäsenen sairastuminen, häiriö kauppojen toiminnassa tai sisälle tai väestönsuojaan suojautumista vaativa tilanne. Suositellussa kotivarassa on vähintään muutamaksi päiväksi vettä ja elintarvikkeita, välttämättömiä taloustarvikkeita ja henkilökohtaisia lääkkeitä.

8) PELASTUSLAITOKSEN VALVONTA JA SOPIMUS- PALOKUNTIEN TUKI

Pelastuslaitoksen tehtävänä on huolehtia alueellaan pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, valistuksesta ja neuvonnasta sekä valvontatehtävistä (PeL 379/2011, 27 §). Osana näitä tehtäviä pelastuslaitos valvoo asuintalojen turvallisuutta ja opastaa vastuuhenkilöitä ja asukkaita tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäisyssä sekä toiminnassa onnettomuustilanteissa.

Asuintalojen valvontatarve selvitetään taloyhtiöiden tekemän itsearviointin avulla. Pelastuslaitos lähettää valvottavien alueiden pelastussuunnitelmavelvollisille taloyhtiöille kirjeen, jossa ohjeistetaan itsearviointin tekeminen. Taloyhtiön vastuuhenkilö ilmoittaa pelastuslaitoksen nettisivuilla <https://hel.fi/omavalvonta> sähköpostiosoitteen, johon sähköinen itsearviointilomake toimitetaan. Mikäli sähköisen lomakkeen täyttäminen ei ole mahdollista, paperilomakkeen voi tulostaa pelastuslaitoksen nettisivuilta <https://hel.fi/omavalvonta> tai pyytää lomaketta puhelimitse päivystävältä palotarkastajalta: 09 310 31203 (arkipäivisin klo 8:30-11:30 ja 12:00-15:30). Toivomme lomakkeiden palauttamista ensisijaisesti sähköisenä.

Itsearviointi tehdään annettuun määräaikaan mennessä ja palautetaan pelastuslaitokselle. Mikäli itsearviointin yhteydessä havaitaan puutteita, taloyhtiö määrittelee, mihin mennessä puutteet pystytään korjaamaan ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin. Sopiva aikataulu on puutteiden määrästä ja laadusta riippuen yleensä 1-3 kuukauden kuluessa itsearviointin tekemisestä.

Pelastusviranomainen käy läpi itsearviointilomakkeen ja tekee sen perusteella päätöksen, kohdistetaanko taloyhtiöön valvontatoimenpiteitä. Mikäli valvontatarvetta on, pelastusviranomainen toimittaa taloyhtiölle palotarkastuspöytäkirjan. Siinä kerrotaan korjausmääräykset ja annetaan määräaika niiden toteuttamiselle. Pöytäkirjassa on myös ohjeet siitä, miten puutteiden korjaaminen todennetaan pelastuslaitokselle.

Mikäli itsearviointin perusteella valvontatarvetta ei ole, pelastusviranomaisen tallentaa itsearviointin taloyhtiön tietoihin. Valvontaa tehdään silti pistokoeluontoisesti myös tällaisiin kohteisiin. Asiasta ilmoitetaan erikseen pistotarkastettaville taloyhtiöille.

Taloyhtiöillä on koko valvontaprosessin aikana käytössään helsinkiläisten sopimuspalokuntien tarjoama maksuton tuki. Pelastuslaitos on kouluttanut sopimuspalokunnat tähän tehtävään. Sopimuspalokunnan edustaja voi tulla turvallisuuskierrokselle taloyhtiöön ja auttaa lomakkeen täytössä / korjausten todentamisessa. Sopimuspalokunnalla ei kuitenkaan ole viranomaisvaltuuksia eikä sopimuspalokunnan edustaja voi tehdä viranomaiselle kuuluvaa päätöstä siitä, onko turvallisuusmääräyksiä noudatettu riittävällä tavalla. Sopimuspalokunnat tarjoavat taloyhtiöille myös turvallisuuskoulutusta (esimerkiksi paloturvallisuusinfo, alkusammutusharjoittelu). Koulutus on maksutonta. Asuintalojen valvontaan ja paloturvallisuuden itsearviointiin osallistuvien sopimuspalokuntien yhteystiedot saa pelastuslaitoksen nettisivuilta <https://hel.fi/omavalvonta>. Ne on kerrottu myös asuintalojen valvontakirjeessä.

Mikäli taloyhtiö ei tee itsearviointia tai todenna annettuja määräyksiä noudatetuiksi määräaikaan mennessä, tehdään taloyhtiöön maksullinen palotarkastus. Muut valvontatoimenpiteet ovat maksuttomia.

Mikäli teillä on kysyttävää paloturvallisuuden itsearviointin tekemisestä tai paloturvallisuusasioista yleisemmin, voitte olla yhteydessä pelastuslaitokseen sähköpostitse pel.omavalvonta@hel.fi (Otsikoikaa viestinne taloyhtiön nimellä asian kohdentamiseksi) tai puhelimitse **09 310 31 203**. Päivystävä palotarkastaja vastaa puhelimeen arkipäivisin klo 8:30-11:30 ja 12:00-15:30. Lisätietoa on myös pelastuslaitoksen nettisivuilla: <https://hel.fi/omavalvonta>

Lisätietoa paloturvallisuudesta saa myös Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK) nettisivuilta www.spek.fi/suomeksi/turvatietao/paloturvalisuus sekä Helsingin Pelastusliitto ry:n (HelPe ry) nettisivuilta https://www.helpe.fi/helpe/helpe_ry/

Helsingin kaupunki
Pelastuslaitos

YHTEYSTIEDOT

Asuintalojen valvonnan asiakastuki:
pel.omavalvonta@hel.fi

Päivystävä palotarkastaja:
09 310 31203 (arkisin 8:30–11:30 ja 12:00–15:30)

